

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยาน

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นผู้ถูกกล่าวหารายอื่นไว้เป็นพยานเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการทุจริตในภาครัฐที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นสมควรที่จะกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหารายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ผู้ถูกกล่าวหารายอื่นไว้เป็นพยานได้

(๑) เรื่องที่เกิดในที่ลับ มีเหตุพิเศษ ยุ่งยากซับซ้อน หรือร้ายแรง

(๒) เรื่องที่มีการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานอย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นได้

ข้อ ๒ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาอาจถูกกันไว้เป็นพยานได้โดยต้องมีลักษณะดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีเหตุการณณ์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนร่วมในการกระทำการทุจริตในภาครัฐ

(๒) บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช่ว่าตัวการสำคัญ

(๓) ใต้ให้การหรือให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นที่เป็นตัวการสำคัญนั้น

(๔) เต็มใจหรือสมัครใจในการไปเบิกความเป็นพยานในชั้นศาล

ข้อ ๓ ในกรณีที่คณะกรรมการที่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานพิจารณาเห็นว่าเรื่องกล่าวหาที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่นั้นเข้าลักษณะตามข้อ ๑ และสามารถกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานตามข้อ ๒ ให้คณะกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. แล้วแต่กรณี เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณากันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาที่กระทำความผิดหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดน้อยที่สุดนั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้

ข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นชอบให้กักบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานตามข้อ ๓ แล้วให้คณะอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. แล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานดังกล่าวทราบ และให้แจ้งด้วยว่าบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาเหล่านั้นจะต้องเบิกความตามที่ได้ให้การไว้

หากพยานตามวรรคหนึ่ง ไม่ไปเบิกความ หรือไปเบิกความแต่ไม่เป็นไปตามที่ให้การหรือให้ถ้อยคำไว้ หรือไปเบิกความเป็นพยานแต่ไม่เป็นประโยชน์ในการพิจารณา หรือเป็นปฏิปักษ์ ย่อมไม่ได้รับการกักไว้เป็นพยานและให้การกักบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานสิ้นสุดลง

ข้อ ๕ กรณีผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ถูกแจ้งข้อกล่าวหา ให้คณะอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. แล้วแต่กรณี สอบปากคำบุคคลดังกล่าวไว้ในฐานะพยานแล้วทำการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานต่อไป

ข้อ ๖ กรณีผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานเป็นผู้ที่ถูกแจ้งข้อกล่าวหา และคณะอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. แล้วแต่กรณี สอบปากคำบุคคลดังกล่าวไว้ในฐานะผู้ถูกกล่าวหาแล้ว เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นชอบให้กักบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพยาน ให้สอบปากคำบุคคลนั้นไว้ในฐานะพยาน โดยให้พยานยืนยันบันทึกถ้อยคำของตนเองที่ให้ไว้ในฐานะผู้ถูกกล่าวหาเป็นถ้อยคำของตนในฐานะพยาน และอาจจะสอบปากคำในรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานะพยานได้

ข้อ ๗ ในการสอบปากคำบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาที่ได้กักไว้เป็นพยาน ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) พึงอาศัยถ้อยคำหรือข้อมูลจากผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานประกอบการแสวงหา รวบรวม และดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียด และพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นตัวการใหญ่หรือรายสำคัญ

(๒) พึงอาศัยถ้อยคำจากผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยาน เพื่อแสวงหาให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เป็นหลักแก่คดีได้ รวมทั้งสามารถแสวงหาพยานหลักฐานอื่นมาประกอบได้ โดยพยานหลักฐานประกอบนั้นต้องเป็นพยานหลักฐานที่เป็นอิสระแยกต่างหากจากถ้อยคำหรือข้อมูลจากผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานดังกล่าว และสามารถสนับสนุนพยานหลักฐานได้ในทางใดทางหนึ่ง โดยพยานหลักฐานประกอบที่ได้มานั้นต้องมีลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยง สอดคล้องโดยชอบและสมเหตุสมผลกับถ้อยคำของผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยาน

(๓) บันทึกให้ปรากฏว่าผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหาอื่น ๆ มาก่อนหรือไม่

ข้อ ๘ ในการพิจารณากักบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นพยานและการสอบปากคำผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยานตามประกาศนี้ ห้ามกระทำการใด ๆ อันเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาแก่ผู้ที่ได้กักไว้เป็นพยาน เพื่อจูงใจให้บุคคลดังกล่าวให้ถ้อยคำหรือข้อมูลในเรื่องที่กล่าวหา

ข้อ ๙ ในการจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้สรุปรายละเอียดการกระทำความผิดของบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาที่กักไว้เป็นพยานตามคำให้การที่ได้ให้การไว้ในการกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว โดยให้เหตุผลของการมีมติไม่ชี้มูลความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา เนื่องจากมีความเห็นในการกักบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวไว้เป็นพยานตามหลักเกณฑ์ในประกาศนี้

ข้อ ๑๐ ในกรณีมีเหตุอันควร คณะอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. แล้วแต่กรณี อาจจัดให้มีมาตรการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสำหรับผู้ที่ได้กันไว้เป็นพยานก็ได้ ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความหรือวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

โสภณ จันทระ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ